

Con với cái

Nguyễn Thị Mát Nâu

"Lênh đênh qua cửa Thần phủ/ Khéo tu thì nổi, vụng tu thì chìm"

Bà Đào nhanh tay xếp mớ quần áo vừa xin được ở nhà thờ vào ngăn tủ. Bà phân ra mấy bộ đồ con trai cho thằng Tí, Mớ đồ con gái cho con Tú, và con Thu Thật tội nghiệp, vừa soạn mớ đồ, bà vừa dáo dác sợ ông chồng bắt gặp, ông mà bắt gặp bà soạn đồ cho mấy đứa cháu thế nào cũng cần nắn, niết móc, và đay nghiến... Đành rằng nghe riết rồi cũng quen, nhưng lần nào bà cũng buồn. Buồn cho người làm mẹ như bà, buồn cho thân phận đứa con gái ham chơi, ngỗ nghịch, hư đốn của bà, và buồn cả cho ba đứa cháu ngoại có ba người bố khác nhau.... Cuối cùng bố vợ chẳng đứa nào có bố.

... Bà nhớ hình ảnh lần đầu Hạnh, con gái bà, bỗng thằng Tí còn đồ hỗn đưa vào cô nhi viện. Bà không nỡ, đem cháu về nuôi. Sự lầm lỡ của bất kỳ một người con gái nào cũng đáng thương và tội nghiệp. Con gái thường nhẹ dạ, cả tin những lời ngon ngọt của những tay háo sắc vô nhân cách.... Và bà đã cắn răng tha thứ cho con trong sự cầu nài nổi giận của chồng bà. Nhưng thôi, dầu sao đứa bé cũng là cháu ngoại. Nhưng đời đâu dừng lại. Hơn năm sau, Hạnh lại mang vào cô nhi viện con Tú, rồi năm sau nữa con Thu... Thật là dâu bể trùng trùng và vô phúc đến tận cùng vô phúc. Bà có bao giờ dạy con như thế. Tại sao tên nó là Hạnh mà nó lại bất hạnh đến dường này!! Nếu có la rày, dạy dỗ, khuyên bảo, thì nó ngang ngược xác xược trả lời:

- Con có nói má đem về nuôi đâu. Sao không để chúng nó sống ở cô nhi viện.

Bà gục ngã trước những lời như thế. Chẳng bao giờ bà tưởng tượng con của mình như vậy. Đúng là cha mẹ sinh con, nhưng hoàn cảnh số phận của nó chỉ trời mà biết... Ngày xưa nó cũng là đứa con gái bình thường. Rồi sau một lần vấp ngã "khôn ba năm dại một giờ"... thay vì sửa đổi, nó lại sân hận trả thù đời, háo thắng, thách thức cuộc đời. Trả thù đâu chưa thấy, thắng thua đâu chưa thấy, chỉ thấy ba lần vấp ngã, tẩm thân đứa con gái của bà chìm nổi lênh đênh rách nát, để ba đứa con với ba thằng đàn ông oan nghiệt. Ôi Chúa ơi. Thật là bất hạnh.

Những người đàn ông "quất ngựa truy phong", mà người đời dùng làm tên của một nhân vật trong truyện Kiều là Sở Khanh, có bao giờ nghĩ đến sự vô trách nhiệm sau khi thỏa mãn nhu cầu nhục dục để hèn tẻ mặt ấy, mà chỉ vì họ may mắn đã được làm giống đực hay không? Bà lơ mơ hiểu để nghĩ lan man như người đời bàn tán là phải tu rất nhiều kiếp nhiều đời mới được làm giống đực, để nghĩ đến thân phận đàn bà mang nặng đẻ đau, bần thiêu, khổ sở, và đau đớn nhận lãnh tất cả mọi hậu quả về phần mình.

Xã hội Mỹ lắm người nguy biện hoặc biện minh rằng đàn bà sẽ được bù đắp vì có "child support"... Nhưng cũng chính cái "child support" nhân đạo kia, cũng đã gây ra biết bao toan tính, hệ lụy và nhiều điều ngang trái. Với xã hội Việt Nam và quan điểm Á đông thì người đàn bà hầu như hoàn toàn gánh chịu, như bị gọt đầu bôi vôi, bị xóm làng lăng nhục thả bè trôi sông, bị lên án và nguyên rủa... Để các bậc cha mẹ xưa thường than thở như một bài kinh nhật tụng rằng: "Ôi, có con gái như có bom nổ chậm trong nhà", hay người miền nam thì than "Có con gái trong nhà như treo hũ mắm"... và chỉ mong gả được con đi coi như thoát nợ, coi như hết trách nhiệm, không cần biết, cái bên kia là bên đực hay bên trong cũng mặc. Sự sợ hãi phải hứng chịu những lời thị phi cay nghiệt của xã hội "không chồng mà chửa" khiến bậc cha mẹ trở thành phũ tay né tránh, dẫu diêm, mặc kệ con cái lờ dại lê lét buồn đau ôm sầu khổ lạc lõng một mình. Đôi khi gả cưới con, để mưu cầu thuận lợi trong việc làm ăn, hoặc vì hứa hẹn xa vời từ khi chúng còn trứng nước, rồi cho là quan trọng là chữ tín, không cần biết hiện trạng hay cảm xúc cảm giác của con mình... hoặc quan niệm "môn đăng hộ đối". Họ sợ trách nhiệm, họ nghĩ cho họ, không hề nghĩ cho con, sợ miệng đời thị phi, hơn là sợ con mình đau khổ.

Một chấp ngã vô cùng cố chấp đón hèn khốn khổ. Cũng vì cái xã hội quen sống vì miệng lưỡi người đời... để thế gian biết bao nhiêu ngậm ngùi cay đắng, có khi dẫn đến bất hạnh, nhẫn tâm ngu xuẩn mà không hề hay biết. Đúng là khó nói. Bất hạnh và hạnh phúc cách nhau chỉ một lần ranh rất nhỏ:

"Bên này dãy pyrénées là hạnh phúc, bên kia dãy núi pyrénées là đau thương"

Là một tín đồ của Chúa, bà Đào thường xuyên đến nhà thờ cầu nguyện và làm những việc lành theo lời răn của Chúa. Chồng bà cũng hiền lương, ít nói, chẳng thích chuyện bên lề.

Từ khi đem ba đứa cháu về nuôi, chúng nó cách nhau hơn năm một bà đã nghe ông đay nghiến biết bao lần. Lòng bà đau như xát muối. Nhưng cố nhịn nhục để gánh tội cho Hạnh đứa con gái hư hỏng của bà. Bà nhịn nhục để bớt đi cái nghiệp chửi bới của chồng và tội nghiệp mấy đứa cháu cứ lấm lét sợ sệt rúc vào bà ngoại mỗi khi bị mắng. Tội này của ai, nghiệp này của ai? Hay đây chính là cái Nghiệp phải đa mang của mỗi con người, chẳng biết !?

Bà chất chiu dành dụm, nhịn ăn nhịn mặc để mua sữa cho cháu. Tã lót chẳng dám mua vì với số tiền trợ cấp của hai vợ chồng già so ra quá đắt. Dù ở nơi tiểu bang nóng lạnh bất thường Texas này, hay bất kỳ một tiểu bang nào nơi xứ Mỹ, thứ tã lót tuy tiện nghi tiện dụng và văn minh thật đấy, nhưng ở mức thu nhập thấp kém coi như tối thiểu, là những người sống nhờ quỹ an sinh xã hội là điều khá đắt đỏ. Trợ cấp xã hội, một chính sách nhân đạo của xứ Hoa Kỳ, dành cho những cao niên chưa bao giờ đi làm, không thu nhập, không đóng góp gì cho xã hội, được sống nhờ vào sự đóng thuế của những người trong độ tuổi đi làm. Ôi ơn Chúa. Vì không mang tã, mỗi khi cháu tè ướt nhà, bà phải đi lau, đi thay quần cho cháu. Bà cực khổ mệt mỏi và lòng đau như cắt, cộng thêm cái cần nhằn đay nghiến của chồng... nhưng vẫn phải sống cho qua một kiếp. Chẳng ai muốn đời mình bất hạnh? Bà cũng thế, nhưng biết làm sao.

Chiều nay ghé qua nhà thờ, bà gom được một ít quần áo từ thiện mang về cho cháu. Bà dấu diếm mọi người, luôn luôn đánh lạc hướng và nói vì ăn tiền già, ở nhà nhận giữ "babysit" để có tí tiền thêm. Ở độ tuổi 72, 73 còn sức khỏe để giữ được baby cũng tốt. Cộng với nhật nhạp loanh quanh để thêm thu nhập. Trong ba đứa cháu, nhất là thằng Tí, năm nay lên 10, càng lớn nhìn càng có nét hao hao ông ngoại. Người ta lại cắc có hỏi về điều ấy, bà nghiêng răng nuốt xuống, cười gượng gạo nói trớ rằng "*Vi nuôi từ bé nên nó giống người nuôi nó*". Người đời là vậy, hay thối mồm, thích thị phi, ưa nói chuyện bà tư bà tám, thích xem phim, xem kịch xem tuồng... để gia tăng cảm giác thấy mình tốt lành hơn người khác... Mỗi lần như thế, bà nuốt nước mắt, lại thấy mình nói dối, và làm thảm cầu xin Chúa. "*Chúa ơi tha cho con nói dối. Tội con đáng chết*". Ai cũng có quá khứ, ai cũng có một hoàn cảnh, mỗi cảnh một nỗi niềm, và chẳng ai muốn đời mình đau khổ cả. Nhưng lòng người vốn dĩ thiếu bao dung.

Bà Đào quệt mồ hôi trên trán, đặt bọc quần áo cũ vừa xin được vào góc nhà, ngồi phệt xuống ghế, nghe đâu đây như tiếng cô bạn nhỏ vong niên nhanh nhẩu, cũng là người thỉnh thoảng lại gom góp quần áo của cháu ngoại cô, đem tặng cháu ngoại bà, và câu thơ cũ kỹ ngày nào bây giờ thoảng thoảng bên tai, đơn điệu ai oán nồn nề buồn bã:

"Lênh đênh qua cửa Thần Phù/ Khéo tu thì nổi, vụng tu thì chìm"

Bà lẩm bẩm đưa tay làm dấu thánh giá:

"Mình vụng tu thì phải chịu, chứ biết làm sao. Nhưng Ơn Chúa, bên con vẫn còn có kẻ thấu hiểu và thương cảm để cùng con bao dung cho những đứa trẻ... chỉ vì sự lấm lờ hư hỏng của con người"

Nguyễn thị Mắt Nâu